

DOI <https://doi.org/10.32405/2663-5739-2025-9-258-271>

УДК 37.013:004.7

Оксана Матвійчук,

кандидат педагогічних наук, доцент,
старший науковий співробітник
відділу науково-освітніх інформаційних
ресурсів і методичного супроводу освітянських бібліотек
ДНПБ України ім. В.О.Сухомлинського,
м. Київ, Україна
ORCID ID: 0000-0002-8555-3645
e-mail: osvita-teka@ukt.net

Наталія Петрошук,

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри історичної та громадянської освіти
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна
ORCID ID: 0000-0002-0906-0603
e-mail: n.petroshchuk@kubg.edu.ua

ЕТНОПЕДАГОГІКА В ЦИФРОВУ ЕПОХУ: ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ З ПИТАНЬ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ НА ВЕБПЛАТФОРМАХ

Анотація. У статті обґрунтовано актуальність і доцільність використання інформаційних ресурсів із питань формування національно-культурної ідентичності на українських вебплатформах (вебсторінки, сайти, YouTube канали навчальних закладів, бібліотек, музеїв, громадських організацій). Акцентовано увагу на основних аспектах формування національно-культурної ідентичності здобувачів освіти через використання інформаційних ресурсів, представлених на вебплатформах, що дає змогу охоплювати велику аудиторію та використовувати різні формати контенту. Це особливо актуально для України, де збереження культурної спадщини та національної самобутності є пріоритетом в умовах російської агресії, глобалізації та цифровізації. Представлено аналіз походження та становлення етнопедагогіки як науки. Визначено, що українська етнопедагогіка – це наука про народний досвід виховання і навчання, виховну мудрість певної етнічної спільності людей, має в арсеналі дієві джерела, які формують у здобувачів освіти відчуття власної національно-культурної ідентичності. Проаналізовано праці вітчизняних вчених щодо понять «етнопедагогіка», «вебплатформи», а також наявні дефініції «національно-культурна ідентичність». Популяризація етнопедагогіки в цифрову епоху потребує інноваційного підходу, який поєднує

глибоку повагу до традицій із сучасними технологіями. Зазначено, що саме впровадження цифрових платформ в освітній процес має значний потенціал для покращення якості освіти. Цифрові освітні платформи стають незамінним інструментом для здобувачів освіти. Аргументовано, що цифрові технології відкривають нові горизонти для збереження та популяризації національних традицій, дають нагоду переглянути їхній відеоконтент великій кількості здобувачів освіти, роблять його більш доступним, сприяють кращому запам'ятовуванню інформації. Запропоновано інформаційні ресурси, сайти, відеоматеріали з етнопедагогіки, розміщені на вебплатформах навчальних закладів, бібліотек, музеїв, громадських організацій. Зроблено висновок, що найбільш цінними є інформаційні ресурси з етнопедагогіки з використанням вебсайтів для потреб освітньої діяльності. Усім здобувачам освіти, педагогам важливо знати про такі ресурси та мати доступ до них.

Ключові слова: національно-культурна ідентичність, етнопедагогіка, інформаційні ресурси, цифрова епоха, вебплатформи.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Формування національно-культурної ідентичності здобувачів освіти одне з пріоритетних завдань педагогіки, складником якої є етнопедагогіка, до якої належать педагогічні знання, досвід певного етносу. У період російської агресії знання власної культури має надзвичайне значення, оскільки це формує національну ідентичність, допомагає вистояти в складних умовах, підтримує моральний дух. Національна культура є засобом вираження творчості та зміцнення відчуття себе в суспільстві, приналежності до власної історії та традицій. Етнопедагогіка в цифрову епоху набуває нових форм і можливостей для утвердження національно-культурної ідентичності через використання вебплатформ та інформаційних ресурсів. У збереженні історичної пам'яті та культурної спадщини під час повномасштабного вторгнення РФ в Україну важливу роль відіграють інформаційні ресурси, розміщені на вебплатформах навчальних закладів, бібліотек, музеїв, громадських організацій. Тому доцільно вивчати такі інформаційні ресурси та популяризувати їх.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання етнопедагогіки: її зміст, закономірності розвитку, основні складники, чинники, засоби, методи, принципи та форми народного виховання стали предметом ґрунтовних досліджень та привернули увагу багатьох педагогів: М. Стельмаховича (1997),

В. Мосіяшенко (2005), Л. Паламарчук, Т. Горохова (2013), О. Березюк (2015), В. Лаппо (2023), Л. Максим'як (2023), Л. Маєвська (2025). Як зазначає дослідниця Л. Паламарчук (2013), український народ має багатющий досвід з питань виховання, навчання, освіти і розвитку здобувачів освіти як основних соціокультурних феноменів, що реально може реалізувати сучасна вітчизняна педагогіка. Сучасні виклики і загрози національно-культурній ідентичності українського суспільства висвітлено в публікаціях Т. Лободи (2015), І. Беха та К. Журби, (2017), С. Бойко (2021). Зокрема, С. Бойко (2021) зауважує, що певним рівнем сформованості національно-культурної ідентичності є ставлення до культурної спадщини, яка збереглася до наших днів у вигляді різноманітних об'єктів, що мають універсальний складник. Педагоги І. Бех та К. Журба (2017) стверджують, що формування національно-культурної ідентичності має базуватися на історичній правді, історичній пам'яті, національних ідеалах, національній гідності, національній самосвідомості та патріотизмі, зокрема на джерелах з етнопедагогіки. Збільшується кількість закордонних досліджень з питань етнопедагогіки, в яких акцентовано увагу на інформаційних ресурсах, зокрема етнопедагогіку з позиції культурної обізнаності досліджують вчені **Yuli Rahmawati, Achmad Ridwan, Ucu Cahyana, Tyaswati Wuryaningsih** (2020); як сучасний підхід до інтеграції місцевої мудрості в освіту: **Zakarias Aria Widyatama Putra, Desiana Muryasari, & Renistiara Medilianasari** (2024).

Дисципліни «Етнопедагогіка», «Українська етнопедагогіка та етнопсихологія» викладають в багатьох освітніх закладах України: Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, Львівський національний університет імені Івана Франка, Волинський національний університет імені Лесі Українки, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Полтавський національний педагогічний університет

імені В. Г. Короленка та інших. Створено навчальні модулі, розроблено освітні програми, підготовлено навчальні посібники, хрестоматії. Як приклад можна відзначити навчальну програму курсу «Етнопедагогіка» автора О. Березюк (2015). У навчально-методичному посібнику до курсу вона подала тематику лекційних та семінарських завдань, детально проаналізувала внесок українських педагогів у розвиток етнопедагогіки. У рекомендованих ресурсах, які пропонують здобувачам освіти обов'язковими для використання є інтернет джерела, онлайн-курси, розміщені на різних вебплатформах. Саме цифрова епоха, інформатизація освіти зумовлює певні правила інтеграції традиційних педагогічних підходів із сучасними цифровими технологіями. Вони відіграють все важливішу роль в освіті, забезпечуючи доступ до нових знань, навичок і можливостей для широкого кола людей, пропонують гнучкість, доступність і можливість індивідуального навчання, що робить їх привабливою альтернативою традиційним методам навчання.

Різні аспекти діяльності цифрових освітніх ресурсів і сервісів, партнерства освітян, науковців та громадських організацій в умовах цифрової трансформації суспільства досліджують: В. Биков (2019), В. Кремень, Н. Ничкало, Л. Лук'янова, Н. Лазаренко (2024). Зокрема, на YouTube каналах навчальних закладів, бібліотек, музеїв, громадських організацій поширюються матеріали з використанням джерел етнопедагогіки, які виконують просвітницьку, навчальну, культурну функції.

Мета статті. Дослідити та проаналізувати використання інформаційних ресурсів з питань етнопедагогіки для формування національно-культурної ідентичності здобувачів освіти на вебплатформах навчальних закладів, бібліотек, музеїв, громадських інституцій.

Завдання статті. Проаналізувати літературу з теми етнопедагогіка, національно-культурна ідентичність;

– уточнити поняття «етнопедагогіка», «національно-культурна ідентичність»; «вебплатформи»;

– представити інформаційні ресурси з теми «етнопедагогіка» на українських вебплатформах;

– продемонструвати можливості використання інформаційних ресурсів з етнопедагогіки на вебплатформах навчальних закладів, бібліотек, музеїв, громадських організацій.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Етнопедагогіка (або народна педагогіка) – галузь педагогіки, яка вивчає народні традиції, звичаї, обряди, моральні норми, виховні ідеї та методи, що сформувалися в різних етносів протягом історії. Вона спрямована на збереження, передачу та використання культурної спадщини народу через виховання й освіту. Її основні риси: дослідження традиційних форми виховання, притаманних певному народу; спирається на фольклор, народну мораль, обрядовість, мистецтво; прищеплення патріотизму, поваги до національних цінностей та культурної ідентичності; толерантності й міжнаціональної гармонії. Безумовно, використання накопиченого українським народом досвіду у вихованні є цінним джерелом для відродження й становлення національного виховання, оскільки воно відповідає українській вдачі, менталітетові, особливостям національного характеру. Українська етнопедагогіка складається з розділів: народне родинознавство, народне дитинознавство, батьківська педагогіка, народна дидактика, народна педагогічна деонтологія. Уперше в науковій літературі висвітлив набуті впродовж багатьох віків знання, досвід, традиції й звичаї українського народу педагог М. Стельмахович (1997). Ґрунтовно досліджено поняття «етнопедагогіка» в навчально-методичному посібнику В. Лаппо (2023). Дослідниця подала осмислення поняття «етнопедагогіка» з найдавніших часів і до сьогодення і зазначила, що етнопедагогіка та національно-культурна ідентичність мають тісний взаємозв'язок. Етнопедагогіка, як наука про виховання, досліджує та використовує спадок народної педагогіки для формування національної ідентичності. Національно-культурна ідентичність,

так само, базується на знаннях про історію, культуру, традиції та цінності свого народу, які, зокрема, формуються та передаються через систему виховання, що містить етнопедагогіку (Лаппо, 2023). Національно-культурна ідентичність – це відчуття належності до певної нації або культури, а також ототожнення себе з нею, спільність мови, культури, традицій та історії (Лобода, 2015). Важливо зберігати культурну спадщину для нащадків, це стає можливим завдяки інформаційним технологіям, створеним інформаційним ресурсам, відеоконтенту, розміщеному на вебплатформах навчальних закладів, бібліотек, громадських організацій, віртуалізації музейних просторів. Навчальні заклади активно впроваджують в освітній процес виховання на основі етнопедагогіки. На своїх сайтах, сторінках в соціальних мережах рекомендують своїм здобувачам освіти використовувати інформаційні освітні ресурси з етнопедагогіки як власні, так і з інших вебплатформ. Наприклад: [Лабораторія педагогічного досвіду та етнопедагогіки](https://www.clipr.cc/M5LdF) Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (<https://www.clipr.cc/M5LdF>). Навчально-наукова лабораторія міжнародного проєкту «Гірська школа українських Карпат» Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (<https://www.clipr.cc/cR60B>). Науково-методична лабораторія «Освітньо-виховна система Полісся» Житомирський державний університет імені Івана Франка (<https://zu.edu.ua/lab-ovsp.html>). Науково-методичний центр «Українська етнопедагогіка і народознавство» Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (<https://www.clipr.cc/tbS69>). Про важливість етнопедагогіки як вимоги часу зазначено на сайті Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти (<https://www.clipr.cc/yb1Zg>).

В інституті післядипломної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка викладають модулі «Українська етнопедагогіка у сучасному освітньому процесі» і «Етнопросвітництво в діяльності закладів освіти задля формування національної самоідентичності учнів». На дистанційній платформі розміщено курси «Історична спадщина української народної педагогіки»; «Вивчення давньоукраїнської обрядової культури у

процесі розвитку загальнокультурної компетентності» (<https://www.clipr.cc/A2XRc>).

На YouTube каналі Інституту розміщено відео-версії записаних вебінарів з етнопедагогіки, найкращих освітніх практик провадження досвіду української етнопедагогіки в освітній процес закладів освіти.

Активно долучаються до використання джерел етнопедагогіки в освітньому процесі центри позашкільної творчості, створюючи та поширюючи матеріали з етнопедагогіки на широкий загал. Це відеоролики, майстер-класи, семінари, презентації книг. Так, наприклад, Вінницький обласний центр туризму створив пізнавальний відеоролик – «Етнопедагогіка, як частина національно-патріотичного виховання» (<https://www.clipr.cc/pgP53>)

Ціннісна парадигма української етнопедагогіки відіграє важливу роль в оновленні освітнього середовища закладів освіти (просторово-предметне оточення, програми, засоби навчання), оскільки розширює культурний освітній простір, насичує зміст освіти етнічними елементами, конкретизує пріоритети виховання, плекає вільну, творчу, національно свідому особистість. Тому корисним для здобувачів освіти можуть стати інформаційні ресурси, розміщені на YouTube каналі «Етноосвіта» – платформі сучасних педагогічних технологій спрямованих на виховання життєрадісної і творчої особистості, що любить і шанує батьків, свій край, рідну мову, пісню, змалечку прилучається до традицій і звичаїв свого народу, має повагу до інших народів, засвоює морально-етичні цінності національної культури (<https://www.clipr.cc/7Jb0z>).

Інформаційний супровід питання формування національно-культурної ідентичності реалізують і бібліотеки. Наприклад на сайті Житомирської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олега Ольжича представлено бібліографічний список літератури на тему: «Українська етнопедагогіка у сучасному навчально-виховному процесі». (<https://www.clipr.cc/4RZcr>).

Вагому інформаційну підтримку в поширенні джерел з етнопедагогіки надають освітянські бібліотеки на своїх вебплатформах. Зокрема, Державна

науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського пропонує електронний інформаційно-бібліографічний ресурс «Педагоги України та світу», в якому можна знайти інформацію про дослідників етнопедагогіки. Нині зазначений ресурс містить більш як 90 персоналій, це відомі педагоги та освітяни різних історичних періодів розвитку освіти. Наприклад, персоналія українського педагога, філолога, викладача, дослідника етнопедагогіки та традиційного родинного виховання Мирослава Стельмаховича (<https://www.clipr.cc/Ax5G8>).

Популяризують інформаційні ресурси з питань формування національно-культурної ідентичності на своїх вебплатформах і музеї. Скажімо, на сайті та YouTube каналі Педагогічного музею України розміщено відеоролики, присвячені біографіям, професійним здобуткам відомих педагогів, які розвивали та пропагували етнопедагогіку. Як-от, «Мирослав Стельмахович: візіонер етнопедагогіки та національного виховання» (<https://www.clipr.cc/5CbV7>).

На сайті музею можна дізнатись важливі дані про національне виховання, традиції українського народу, переглянути статті українських науковців з питань народної педагогіки. національно-культурної ідентичності. Використовуючи сучасні інформаційні технології популяризує ресурси з етнопедагогіки і національний центр народної культури «Музей Івана Гончара», позиціонує себе як відкритий культурно-мистецький заклад освітнього, наукового та рекреаційного типу, діяльність якого сприяє спадкоємності досвіду і знань у сфері традиційної народної культури. На сайті музею виокремлено рубрику «Медіа», в якій поширюються відеоматеріали з майстер-класів відомих етнопедагогів. Залучивши до партнерства Благодійний фонд «КОЛО» та студію онлайн-освіти EdEra музейні працівники спільно розробили онлайн-курс про українські народні традиції «Знай свою Україну», який допомагає дізнатися більше про себе через історію та культуру власної країни як для дорослих так і для дітей. Освітній проєкт «Знай свою Україну» у доступній інтерактивній формі розповідає не лише про традиційні обряди,

страви, одяг, народне мистецтво, а й про символи, причини та значення традицій у повсякденному житті українців. Цей освітній продукт складається з чотирьох модулів, що відповідають чотирьом порам року і святковим циклам – Різдвяному, Великодньому, Купальському і Покрові. Проект легко адаптується для використання у закладах освіти для інтегрованих уроків з історії, літератури, музики та мистецтва, а також зручний для персонального користування та ознайомлення у родині (<https://www.clipr.cc/bwc9L>).

Громадська організація «Українська Античність» запустила освітній відеокурс «Збережи свою ідентичність», який пригодиться тим, хто хоче дослідити свою сімейну історію, стати носієм родинної пам'яті. У курсі дев'ять відеолекцій, що поєднують теоретичний матеріал і практичні поради для дослідження родоводу. Це можливість здобути знання про роботу з документами, архівами, збереження сімейної спадщини та багато іншого (<https://www.clipr.cc/s5X8h>).

Громадсько-просвітницька асоціація «Спадщина України» докладає зусилля до вивчення традицій та звичаїв українців, організовує етнографічні експедиції. На вебпорталі організації можна ознайомитись із 29 документальними просвітницькими фільмами про традиції і звичаї українців та витоки українських народних ремесел (<https://www.clipr.cc/Yap0M>).

Отже, інформаційні ресурси (у вигляді онлайн-лекцій, віртуальних експозицій, тематичних сайтів, освітніх програм та інших форматів) з питань творення національно-культурної ідентичності, розміщені на вебплатформах навчальних закладів, бібліотек, музеїв, громадських організацій розвивають етнопедагогіку в цифрову епоху, забезпечують доступ до інформації про українську культуру, історію та традиції.

Висновки. Проаналізовано літературу з теми етнопедагогіка, національно-культурна ідентичність. З'ясовано, українські та закордонні вчені звертаються до витоків етнопедагогіки, оскільки вважають, що вона сприяє утвердженню ціннісних орієнтацій особистості, розвитку національної

свідомості, а також допомагає в інтеграції культурних традицій в освітній процес. Завдяки їй можна зрозуміти, як народні традиції та цінності впливають на виховання особистості, а також як їх використовувати для кращого розуміння та прийняття культури: М. Стельмахович (1997), В. Мосіяшенко (2005), Л. Паламарчук, Т. Горохова (2013), О. Березюк (2015), В. Лаппо (2023), Л. Максим'як (2023), Л. Маєвська (2025). Питання формування національно-культурної ідентичності в умовах сьогодення висвітлено в публікаціях Т. Лободи (2015), І. Беха та К. Журби, (2017), С. Бойко (2021). Поширення інформаційних ресурсів, які популяризують національно-культурну ідентичність на вебплатформах, актуалізувались з огляду на діджиталізацію суспільства. Оскільки, щоб зацікавити широку аудиторію і зокрема здобувачів освіти, сьогодні використання традиційних ресурсів недостатньо, потрібно рекламувати сучасні мультимедійні формати: інтерактивні історії, відео, подкасти, інфографіку. Відеоматеріали є корисними для здобувачів освіти, оскільки вони покращують рецепцію та засвоєння інформації, підвищують мотивацію, роблять навчання більш інтерактивним та доступним. Вони дають змогу поєднувати візуальні та аудіальні канали сприйняття, відтак – краще запам'ятовувати. Про це свідчать дослідження В. Бикова (2019), В. Кременя, Н. Ничкало, Л. Лук'янової, Н. Лазаренко (2024). Наше дослідження показало, що у закладах вищої освіти приділяється значна увага викладанню дисципліни «Етнопедагогіка». В інститутах післядипломної освіти створено навчальні, науково-дослідні лабораторії з етнопедагогіки на сайтах яких розміщено інформаційні ресурси з етнопедагогіки. Цікавими для здобувачів освіти можуть стати інформаційні ресурси розміщені на вебплатформах бібліотек, зокрема Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. Сухмлинського; музеїв, наприклад Національний центр народної культури «Музей Івана Гончара», Педагогічний музей України. Ці ресурси в цифрову епоху здобувачі освіти сприймають візуально та емоційно. Ми продемонстрували можливості використання інформаційних ресурсів з етнопедагогіки на вебплатформах громадських організацій. Наприклад, це освітній проєкт «Знай

свою Україну», розміщений на онлайн-освіті EdEra та відеокурс «Збережи свою ідентичність» від громадської організації «Українська Античність», ресурси (відео, фільми) від громадсько-просвітницької асоціації «Спадщина України». Отже, етнопедагогіка в цифрову епоху це передусім інформаційні ресурси з питань формування національно-культурної ідентичності на вебплатформах навчальних закладів, бібліотек, музеїв, громадських організацій, які є достовірними джерелами з народної педагогіки, традицій родинного та сімейного виховання, етногенезу народнопедагогічних ідей.

Перспективи подальших досліджень. Актуальним вважаємо подальші дослідження, спрямовані на популяризацію інформаційних ресурсів з етнопедагогіки в цифрову епоху з використанням штучного інтелекту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Березюк, О. С. (2015). *Етнопедагогіка: навчально-методичний посібник*. Видавництво ЖДУ ім. І. Франка. <https://www.clipr.cc/2TtRg>
- Бех, І., & Журба, К. (2017). Концепція формування у підлітків національно-культурної ідентичності у загальноосвітніх навчальних закладах. *Гірська школа українських Карпат*, 16, 24–33. <https://www.clipr.cc/sa7GS>
- Биков, В.Ю. (2019, 4 квітня). Цифрова трансформація суспільства і розвиток комп'ютерно-технологічної платформи освіти і науки України. *Матеріали методологічного семінару НАПН України «Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку»*, Київ (с. 20-26). <https://www.clipr.cc/j6tvM>
- Бойко, С. (2021). Формування національно-культурної ідентичності українського суспільства: сучасні виклики і загрози. *Українознавчий альманах*, 29, 32–38. <https://www.clipr.cc/TT6My>
- Кремень, В., Ничкало, Н., Лук'янова, Л., & Лазаренко, Н. (Eds.). (2024). *Освіта для цифрової трансформації суспільства: монографія (Том 1)*. Юрка Любченка. <https://www.clipr.cc/g9sgP>
- Лаппо, В. В. (2023). *Етнопедагогіка: навчально-методичний посібник*. НАІР. <https://www.clipr.cc/8ZqVB>
- Лобода, Т. (2015). Етнопедагогіка як інструмент формування української національної ідентичності. *Наукові записки ІПЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України*, 4(78), 198–217. <https://www.clipr.cc/L24mf>
- Маєвська, Л. М. (2025). *Етнопедагогіка: навчальний посібник*. Олді+. <https://www.clipr.cc/G7wCp>
- Максим'як, Л. (Ред.). (2023). *Українська етнопедагогіка та народознавство на теренах Прикарпаття: науково-освітній та соціокультурний виміри: матеріали Третьої учнівської наукової конференції з етнопедагогіки*. Івано-Франківський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, Науково-дослідний інститут українознавства МОН України.

- Мосіяшенко, В. А. (2005). *Українська етнопедагогіка: навчальний посібник*. Університетська книга. <https://www.clipr.cc/B14zN>
- Паламарчук, Л. Б., & Горохова, Т. О. (2013). *Хрестоматія з етнопедагогіки: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів*. Київський університет ім. Б. Грінченка. <https://www.clipr.cc/ah6kT>
- Стельмахович, М. (1997). *Українська народна педагогіка*. ІЗМН. <https://www.clipr.cc/8xJ1w>
- Putra, Z. A. W., Muryasari, D., & Medilianasari, R. (2024). Integrating ethnopedagogy and cultural arts education: Preserving Indonesia's heritage in the globalized era. *Indonesian Journal of Educational Research and Review*, 7(3), 709–718. <https://www.clipr.cc/V4QTa>
- Rahmawati, Y., Ridwan, A., Cahyana, U., & Wuryaningsih, T. (2020). The integration of ethnopedagogy in science learning to improve student engagement and cultural universal awareness. *Journal of Educational Research*, 8(2), 662–671. <https://www.clipr.cc/85Ndr>

REFERENCES

- Bereziuk, O. S. (2015). *Ethnopedagogy: Educational and methodological guide*. Zhytomyr State University Publishing House named after Ivan Franko. <https://www.clipr.cc/2TtRg> [in Ukrainian].
- Bekh, I., & Zhurba, K. (2017). Concept of forming national and cultural identity in adolescents within general education institutions. *Mountain School of the Ukrainian Carpathians*, 16, 24–33. <https://www.clipr.cc/sa7GS> [in Ukrainian].
- Bykov, V.YU. (2019, April 4). Tsyfrova transformatsiia suspilstva i rozvytok kompiuterno-tekhnologichnoi platformy osvity i nauky Ukrainy. *Materialy metodolohichnoho seminaru NAPN Ukrainy «Informatsiino-tsyfrovyi osvittii prostir Ukrainy: transformatsiini protsesy i perspektyvy rozvytku»*, Kyiv (pp. 20-26). <https://www.clipr.cc/j6tvM> [in Ukrainian].
- Boiko, S. (2021). Formation of national and cultural identity of Ukrainian society: contemporary challenges and threats. *Ukrainian Studies Almanac*, 29, 32–38. <https://www.clipr.cc/TT6My> [in Ukrainian].
- Kremen, V., Nychkalo, N., Lukianova, L., & Lazarenko, N. (Eds.). (2024). *Education for digital transformation of society: Monograph (Vol. 1)*. Yurka Liubchenka. <https://www.clipr.cc/g9sgP> [in Ukrainian].
- Lappo, V. V. (2023). *Ethnopedagogy: Educational and methodological guide*. NAIR. <https://www.clipr.cc/8ZqVB> [in Ukrainian].
- Loboda, T. (2015). Ethnopedagogy as a tool for forming Ukrainian national identity. *Scientific Notes of the Kurus Institute of Political and Ethnic Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine*, 4(78), 198–217. <https://www.clipr.cc/L24mf> [in Ukrainian].
- Maievska, L. M. (2024). *Ethnopedagogy: Educational guide*. Oldi+. <https://www.clipr.cc/G7wCp> [in Ukrainian].
- Maksymiak, L. (ed.). (2023). *Ukrainska etnopedahohika ta narodoznavstvo na terenakh Prykarpattia: naukovo-osvittii ta sotsiokulturnyi vymiry: materialy Tretoi uchnivskoi naukovo konferentsii z etnopedahohiky*. Ivano-Frankivskyi oblasnyi instytut pisladyplomnoi pedahohichnoi osvity, Naukovo-doslidnyi instytut ukrainoznavstva MON Ukrainy. [in Ukrainian].
- Mosiiashenko, V. A. (2005). *Ukrainian ethnopedagogy: Educational guide*. University Book. <https://www.clipr.cc/B14zN> [in Ukrainian].
- Palamarchuk, L. B., & Horokhova, T. O. (2013). *Reader in ethnopedagogy: Educational guide for higher education institutions students*. Borys Grinchenko Kyiv University. <https://www.clipr.cc/ah6kT> [in Ukrainian].
- Stelmakhovych, M. (1997). *Ukrainian folk pedagogy*. IZMN. <https://www.clipr.cc/8xJ1w> [in Ukrainian].

- Putra, Z. A. W., Muryasari, D., & Medilianasari, R. (2024). Integrating ethnopedagogy and cultural arts education: Preserving Indonesia's heritage in the globalized era. *Indonesian Journal of Educational Research and Review*, 7(3), 709–718. <https://www.clipr.cc/V4QTa>
- Rahmawati, Y., Ridwan, A., Cahyana, U., & Wuryaningsih, T. (2020). The integration of ethnopedagogy in science learning to improve student engagement and cultural universal awareness. *Journal of Educational Research*, 8(2), 662–671. <https://www.clipr.cc/85Ndr>

Oksana Matviichuk,

PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Senior Researcher of the
Department of Scientific and Information Educational Resources,
V. Sukhomlynskyi SSEL of Ukraine,
Kyiv, Ukraine
ORCID ID: 0000-0002-8555-3645
e-mail: osvita-teka@ukr.net

Nataliia Petroshchuk,

PhD of Pedagogical Sciences
Associate Professor,
Department of Historical
and Civic Education
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University,
Kyiv, Ukraine
ORCID ID: 0000-0002-0906-0603
e-mail: n.petroshchuk@kubg.edu.ua

**ETHNOPEDAGOGY IN THE DIGITAL ERA: INFORMATION
RESOURCES ON NATIONAL AND CULTURAL IDENTITY FORMATION
ON WEB PLATFORMS**

Abstract. The article substantiates the relevance and appropriateness of using information resources regarding the formation of national and cultural identity on Ukrainian web platforms (web pages, websites, YouTube channels of educational institutions, libraries, museums, and public organizations). Particular attention is given to key aspects of forming students' national and cultural identity through informational resources available on web platforms, which allows reaching a broad audience and utilizing diverse content formats. This is especially relevant for Ukraine, where the preservation of cultural heritage and national distinctiveness is a priority amid Russian aggression, globalization, and digitalization. The article presents an analysis of the origin and establishment of ethnopedagogy as a scientific discipline. It is established that Ukrainian ethnopedagogy – defined as the science studying popular experiences of upbringing and education and the pedagogical wisdom of a specific ethnic community – possesses effective resources capable of fostering students' sense of their national and cultural identity. Works of Ukrainian

scholars regarding the concepts of «ethnopedagogy», «web platforms», and existing definitions of «national and cultural identity» are analyzed. The promotion of ethnopedagogy in the digital era necessitates an innovative approach combining deep respect for traditions with modern technologies. It is emphasized that the integration of digital platforms into the educational process holds significant potential for improving educational quality. Digital educational platforms are becoming indispensable tools for students. The argument is made that digital technologies open new opportunities for preserving and popularizing national traditions, allowing video content to reach many learners, making it more accessible, and enhancing information retention. The article suggests informational resources, websites, and video materials on ethnopedagogy available on web platforms of educational institutions, libraries, museums, and public organizations. It concludes that the most valuable information resources in ethnopedagogy are those employing websites for educational purposes. It is crucial for all students and educators to be aware of and have access to such resources.

Keywords: national and cultural identity, ethnopedagogy, informational resources, digital era, web platforms.